

KEI

knowledge centre urban regeneration NL

Olof van de Wal
director

www.kei-centrum.nl

KEI

Social sustainability

**Or:
how to generate lasting returns on
investment**

**Housing in NL: pendulum from physical to
social measures**

**Context:
A long tradition in housing policies
-Social agenda
-Mixing international influences with Dutch
insights**

KEI

Some history

Major players:

- National government
- Cities
- Housing corporations

Housing corporations:

- From private organizations to
- Agents for public policy to
- Business with public capital

KEI

Post war growth

80 % of housing stock post war

**Cities: >50 % of housing is rental stock
(Rotterdam: 61%)**

**75 % of rental stock owned by housing
corporations**

So: vast capital build up.

**Housing corporations: combining real
estate policies with social agenda**

KEI

Urban regeneration in NL

**Vital cities & resilient
neighbourhoods**

1998: new phase

Focus:

- Diversification of housing stock
- Differentiation of social mix (introducing more income levels)

KEI

Resilient neighbourhoods

Area based approach

Shifting focus: from spatial to social

**Tendency to invest in social context to create returns for renewal
(housing corporations & schools)**

**Specifically:
40 Neighbourhood program**

KEI

New approach

Social sustainability by mix

- diluting problems
- waterbed effect

Differentiation (housing) as one of 5 general themes:

- education
- employment
- safety
- integration

KEI

4 routes for social ascent

How to measure returns?

Approach based on

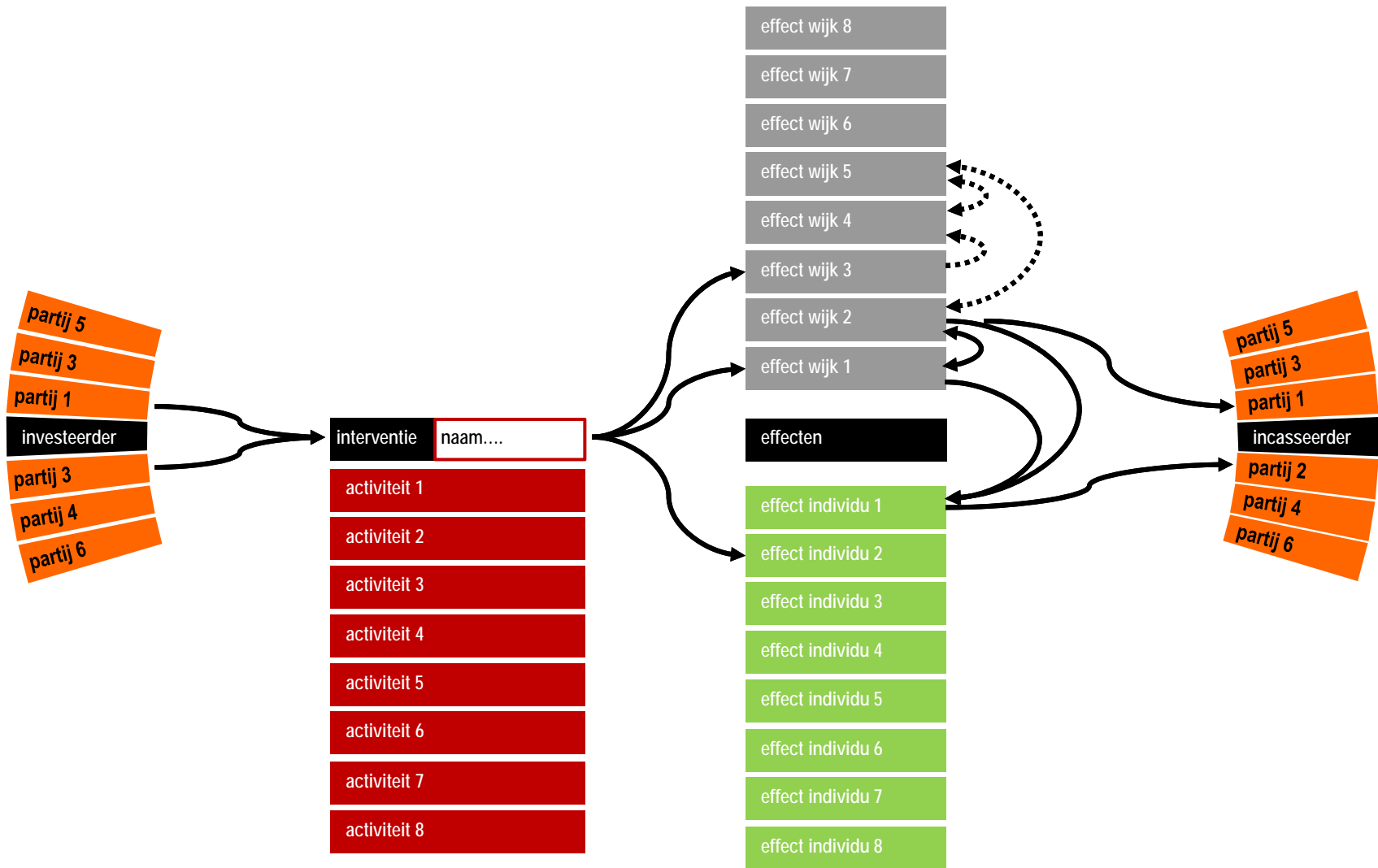
- wishful thinking
- Project based, not program based
- Lack of 'greater picture'

Thinktank VROMraad: Stad en Stijging

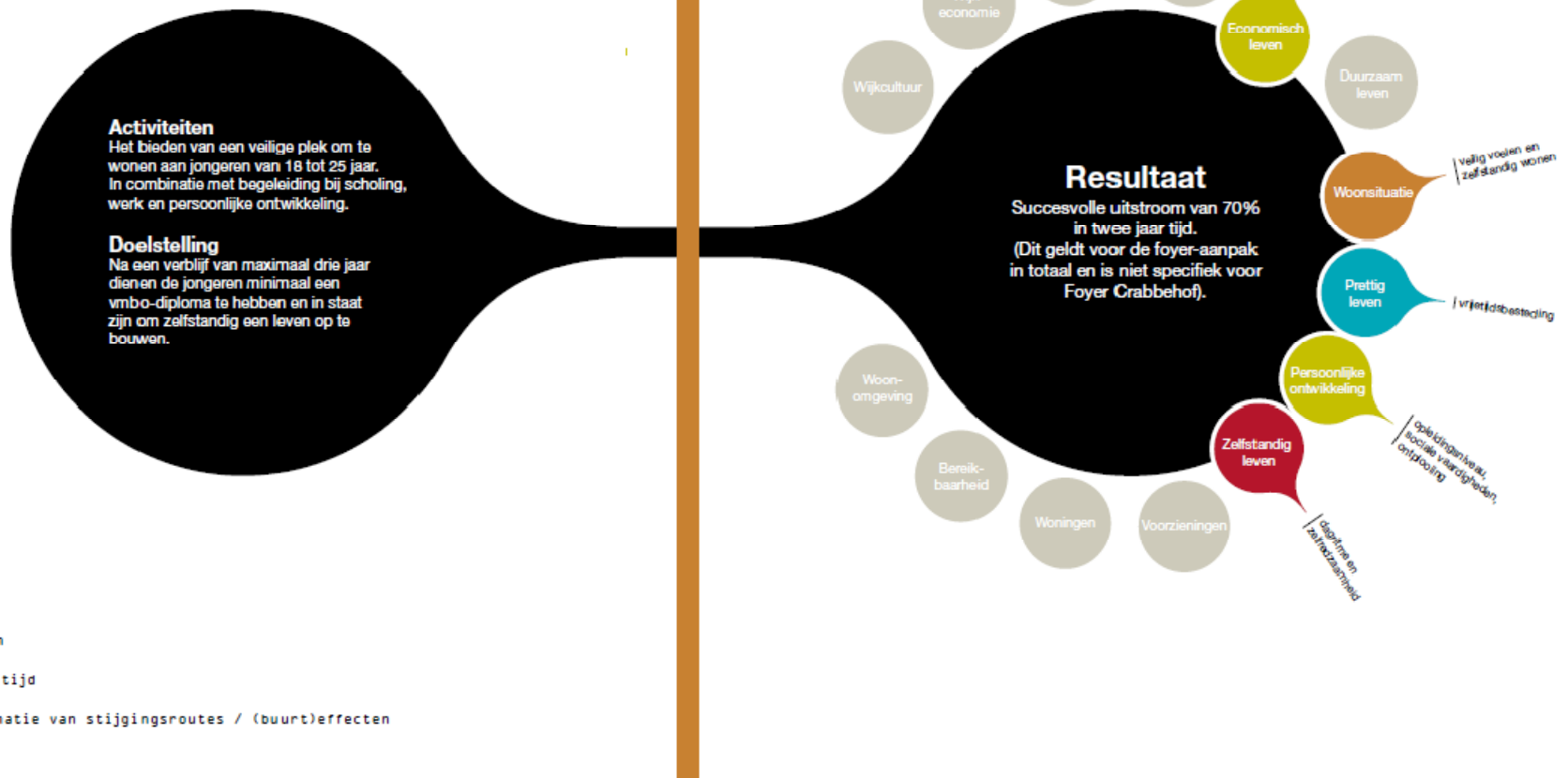
- 4 routes (housing, working, education, culture)

Effecten in beeld Foyers

- Wonen
- Leren
- Werken
- Vrije tijd
- Combinatie van stijgingsroutes / (buurt)effecten

Te Woon

Corporaties bieden hun klanten de keuze tussen huur of koop van hun woning. Naast gewone koop of huur kan de klant kiezen uit verschillende (tussen)varianten.

Start

2000, Rotterdam

Producten

- **Koopgarant:** een woning kopen met korting en de zekerheid van terugkoop door de woningcorporatie; dit product is breed toepasbaar en dient meerdere volkshuisvestelijke doelen; door korting op de marktwaarde wordt kopen bereikbaar voor de lage- en middeninkomensgroepen én de woningen blijven beschikbaar voor de doelgroep; na terugkoop kan de corporatie de woning wederom met korting te koop aanbieden.
- **Koopcomfort:** een woning kopen met de zekerheid van terugkoop door de woningcorporatie; bijna hetzelfde als kopen op de vrije markt (marktconforme koopprijs) maar wel met een risicobeperking voor de koper; de corporatie koopt de woning altijd terug, tenzij zowel de koper als de corporatie hiervan wensen af te zien.
- **Huurvast:** huurprijs ligt voor vijf of tien jaar vast. In het begin is de huur weliswaar iets hoger, maar per saldo is over de hele periode de huur iets lager. Dit biedt extra zekerheid; de huurder wordt niet meer ieder jaar geconfronteerd met huurverhoging.
- **Huurzeker:** er is wel een jaarlijkse huurstijging, maar de hoogte daarvan wordt voor meerdere jaren vooraf vastgelegd. Ook dit geeft zekerheid. De periode en de vastgestelde jaarlijkse huurverhoging kan per woningcorporatie verschillen.

Partners

In de Stichting OpMaat (fusie van Stichting Koopgarant en het Te Woonplatform) werken adviseurs vanuit Woonbron, In Groningen, Wocom Someren, Futura, Domijn en PHZeven aan de ondersteuning van woningcorporaties in de ontwikkeling naar een breder assortiment van huur- en koopvormen.

Lessen

- Om werkelijk effect te hebben op de bevolkingssamenstelling c.q. de eigendomsverhoudingen in een wijk moet het aanbod in die wijk groot zijn met de terugkoopgarantie en -plicht van de corporatie is ook een wederomzetting van koop naar huur mogelijk.
- De aanpak voor koop is sterk afhankelijk van de levensfase waarin de potentiële koper zich bevindt.
- Timing van het aanbod is belangrijk.
- Met het inzetten van Te Woon in appartementencomplexen moet extra aandacht worden besteed aan de beheerstructuur, de Vereniging van Eigenaren.

Meer informatie

- www.kai-centrum.nl/projecten/tewoon
- www.opmaat.net

Te Woon in het land

Bij de stichting OpMaat zijn 136 licentiehouders aangesloten voor Koopgarant

- Aravis; Roosendaal
- De Goede Woning; Apeldoorn
- De Groene Maarden; Gorssel
- Delta Wonen; Zwolle
- Eigen Bouw; Deventer
- In; Groningen
- Parteen; Wormerveer
- ProWonen; Eibergen
- RWS; Goes
- Sité Woondiensten; Doetinchem
- Volkshuisvesting; Arnhem
- Wocom; Helmond
- Woningbedrijf Warnsveld; Warnsveld
- Woningstichting Bergh; 's-Heerenberg
- Beter Wonen; Loenen
- Woningstichting Brummen; Brummen
- Woningstichting Nieuwkoop; Nieuwkoop
- Woningstichting Nijkerk; Nijkerk
- Woning; Varsseveld
- Woonbron; Rotterdam
- WoonFriesland; Leeuwarden
- Woonstedes; Ede
- De Marken; Schalkhaar

Andere vormen zijn o.a.

Koop Goedkoop; Dudok Wonen Hilversum

Slimmer Kopen; Trudo Eindhoven

Maatschappelijk verantwoord eigendom; WBR Rotterdam

- Te Woon
- Andere vormen

KEI

Wallis block: archipuncture

Effecten in beeld Gentripuntuur Wallisblok

